ТВОРЧІ ПОРТРЕТИ УЧЕНИХ

БОГДАН ІВАНОВИЧ АКСЕНТІЙЧУК - ДОКТОР МЕДИЧНИХ НАУК

13 травня 2004 року на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 41.608.01 при Українському НДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України (м. Одеса) блискуче захистив докторську дисертацію за спеціальністю 14.01.33 - курортологія та фізіотерапія один з найуспішніших менеджерів курортної справи не тільки нашої держави, а й, за визнанням FEMTEC - цілого світу, заслужений лікар України, Генеральний директор ЗАТ ЛОЗ "Трускавецькурорт", головний лікардиректор базового клінічного санаторію "Каштан" Богдан Іванович Аксентійчук.

Тема дисертації: "Роль сечової кислоти в реалізації лікувальних ефектів бальнеофакторів курорту Трускавець (клініко-експериментальне дослідження)". Робота виконана, в основному, в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України та, частково, в УкрНДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України.

Унікальність даного дослідження полягає в тім, що воно було розпочате ще у 1988 році, потім було перерване роботою над кандидатською дисертацією за цілком іншою темою, та відновлене у 2000 році.

Дисертація присвячена обгрунтуванню патогенетичного використання бальнеофакторів курорту Трускавець в комплексному лікуванні хворих урологічною та гастроентерологічною патологією на основі корегування стану обміну сечової кислоти. В ній вирішене важливе завдання – вивчено вплив бальнеофакторів курорту Трускавець на обмін сечової кислоти і вияснена роль динаміки дизурикозу в змінах в результаті бальнеотерапії стану регуляторних та функціональних систем організму.

Виявлено, що для хворих урологічного і гастроентерологічного профілів, які поступають на санаторно-курортне лікування, характерна наявність різних варіантів порушень обміну сечової кислоти. Виявлені закономірні зв'язки між вираженістю дизурикозу і дизурикемії, з одного боку, і основних клінічних синдромів - астено-вегетативного, больового і диспепсичного - з іншого. Вперше вивчений повний спектр ефектів на параметри обміну сечової кислоти в урологічних та гастроентерологічних хворих бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець продемонстрована здатність останнього, як правило, зменшувати вираженість або нормалізувати дизурикоз. Виявлено зв'язок між мірою нормалізації дизурикемії і клінічною ефективністю бальнеотерапії. Розроблена методика прогнозування бальнеоефектів шляхом застосування кластерного і дискримінантного аналізу.

Вперше виявлені закономірні зв'язки між змінами під впливом бальнеотерапії урикемії, з одного боку, і параметрів вегетативної нервової, ендокринної, імунної систем, гемостазу, інтракардіальної і центральної гемодинаміки, фізичної працездатності, електролітного, білково-азотистого, ліпідного і вуглеводного обмінів — з іншого.

Виділено три типи чутливості Na,K-ATФази тіней еритроцитів до рівня урикемії: високо-, помірно- та низькоурикчутливі. Приналежність до певного типу, як правило, не змінюється під впливом бальнеотерапії і детермінується катіонно-ліпідним індексом плазми. Шляхом співставлення рівня урикемії і активності супероксиддисмутази виявлено три типи детермінації. Виділені також три типи детермінації сечовою кислотою толерантності плазми до гепарину - ключового параметра гемостазу. Висунуто положення про існування "урат-плюс-чутливої" і "урат-мінус-чутливої" субпопуляцій лімфоцитів. Констатовано також існування двох типів – прямого та інверсного – детермінації змін вмісту NK-клітин, природної кіллерної активності і антитілазалежної цитотоксичності змінами рівня урикемії під впливом бальнеотерапії.

Показано, що характер і сила кореляційних зв'язків між рівнем урикемії і параметрами імунного статусу зумовлені типом загальної адаптаційної реакції організму, тобто констелляцією головних адаптивних гормонів. Виділено ряд паттернів залежності між коефіцієнтами кореляції (урикемія/параметр імунітету) і індексом адаптації Поповича. Шляхом співставлення стану адаптації, з одного боку, і коефіцієнтів кореляції між вмістом в плазмі сечової кислоти та параметрами гемостазу і еритрону - з іншого боку, виявлено три паттерни кондиціонування констелляцією головних адаптивних гормонів спряження урикемії з параметрами згортання крові і еритрону.

Методом кореляційного аналізу показано, що міра спряження параметрів обміну сечової кислоти та імунного статусу у хворих на калькульозний пієлонефрит визначається фазою патологічного процесу. Вираженість імунодисфункції прямо детермінується ступенем гіпоурикемії та інверсно - ступенем гіперурикурії.

В експериментах на щурах показано, що основні ефекти бальнеотерапевтичного комплексу - діуретичний, салуретичний, холеретичний, імунотропний та адаптогенний - відтворюються його головною компонентою - біоактивною водою Нафтуся. Перелічені ефекти супроводжуються транзиторною гіперурикемією і гіперурикозурією. Виявлено суттєві зв'язки між параметрами обміну сечової кислоти та проявами бальнеоактивності води Нафтуся. З іншого боку, за даними клінічних спостережень, виключення із бальнеотерапевтичного комплексу аплікацій озокериту суттєво не відображається на урикозотропних ефектах бальнеотерапії.

На основі отриманих даних автором висунута концепція про фізіологічну активність сечової кислоти як структурно-біохімічного аналога метилксантинів. Доказано, що цю субстанцію, поряд з гормонами головних адаптивних систем (кортико-адреналовою, симпато-адреналовою, тиреоїдною), регуляторними поліпептидами гастро-ентеро-панкреатичної ендокринної системи, як це показано в попередніх дослідженнях трускавецької бальнеологічної школи, можна вважати посередником лікувально-профілактичної дії бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець.

Високу оцінку дисертації дали офіційні опоненти - доктори медичних наук Нассібулін Б.А., Тондій Л.Д., Костєв Ф.І., провідна установа - Кримський медичний університет ім. С.І. Георгієвського, а також члени Вченої ради, що взяли участь у науковій дискусії.

Щиро вітаємо ще одного високодостойного члена трускавецької наукової школи бальнеології із здоланням чергової вершини і бажаємо не зупинятися на досягнутому.

Принагідно приводимо повну бібліографію ученого.

Монографії:

- 1. Івасівка С.В., Попович І.Л., Аксентійчук Б.І., Білас В.Р. Природа бальнеочинників води Нафтуся і суть її лікувально-профілактичної дії.- Трускавець: В-во "Трускавецькурорт", 1999.- 124 с.
- 2. Загальні адаптаційні реакції і резистентність організму ліквідаторів аварії на ЧАЕС / Попович І.Л., Флюнт І.С., Ніщета І.В., Лобода М.В., Аксентійчук Б.І., Прийма Б.Г., Церковнюк Р.Г.- К: Комп'ютерпрес, 2000.- 117 с.
- 3. Івасівка С.В., Попович І.Л., Аксентійчук Б.І., Флюнт І.С. Фізіологічна активність сечової кислоти та її роль у механізмі дії води Нафтуся.- К: Комп'ютерпрес, 2004.- 163 с.

Розділи у монографіях:

- Фізіологічні та патогенетичні основи лікувального застосування природних курортних чинників Трускавця / Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Попович І.Л., Стеценко Г.І., Перченко В.П. // Курортна реабілітація потерпілих від чорнобильської катастрофи.- К.: Здоров'я.-1999.- С. 51-64.
- 5. Досягнення, проблеми і перспективи курортної реабілітації потерпілих від чорнобильської катастрофи на бальнеоло-гічному курорті / Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Корзун В.Н., Стеценко Г.І. // Курортна реабілітація потерпілих від чорнобильської катастрофи.- К.: Здоров'я.- 1999.- С. 106-107.
- 6. Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М. Санаторно-курортне лікування захворювань сечовидільної системи // Основи курортології: Посібник для вищих медичних навчальних закладів / За ред. М.В. Лободи, Е.О. Колесника.- К.:Купріянова, 2003.- С. 285-298.

Брошури:

- 7. Аксентійчук Б.І. Моніторинг складу органічних речовин та бальнеоактивності води Нафтуся Трускавецького родовища: Автореф. ... дис. канд. мед. наук / 14.01.33 курортологія і фізіотерапія / УкрНДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України.- Одеса, 1996.- 24 с.
- 8. Особливості реабілітації потерпілих від чорнобильської катастрофи на курорті Трускавець: Інформаційно-методичний матеріал / Стеценко Г.І., Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Івасівка С.В., Попович І.Л., Флюнт І.С.- Трускавець, 1997.- 15 с.
- 9. Особливості санаторно-курортного лікування дітей та підлітків на курорті Трускавець: Методичні рекомендації /Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Ломейко С.М., Партола С.В., Стахів І.В., Орлов О.Б., Шимонко І.Т., Стеценко Г.І., Стусик М.Д., Грицук С.П., Зав'ялова О.Р., Федюшко М.М.- Трускавець, 1998.- 38 с.
- 10. Трускавецькі мінеральні води і методики їх внутрішнього застосування: Методичні рекомендації / Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Ломейко С.М., Партола С.В., Орлов О.Б., Шимонко І.Т., Івасівка С.В., Стахів І.В., Стеценко Г.І., Бульба А.Я., Попович І.Л., Тарнавська Л.В.- Трускавець, 1998.- 39 с.
- 11. Методологія застосування преформованих та природних лікувальних факторів на курорті Трускавець: Методичні рекомендації / Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Стахів І.В., Ломейко С.М., Партола С.В., Зав'ялова О.Р., Модрицький Я.М.- Трускавець, 1999.- 36 с.
- 12. Особливості санаторно–курортного лікування осіб похилого віку на курорті Трускавець: Методичні рекомендації / Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Ломейко С.М., Партола С.В., Стахів І.В., Орлов О.Б., Зав'ялова О.Р.-Трускавець, 1999.- 60 с.
- 13. Використання теренкуру в комплексі санаторно-курортного лікування: Інформаційний лист / Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Партола С.В., Ніщета І.В.- Трускавець, 2000.- 13 с.
- 14. Гіпертонічна хвороба: етіологія, патогенез, лікування. Санаторно курортне лікування на курорті Трускавець: Методичні рекомендації / Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Стахів І.В., Ніщета І.В., Партола С.В., Ломейко С.М., Величко Л.М., Загродська Т.В., Зав'ялова О.Р.- Трускавець, 2000.- 46 с.
- 15. Підготовка хворого до екстракорпоральної ударнохвильової літотрипсії та ведення хворого після процедури ЕУХЛ: Інформаційний лист / Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Партола С.В., Фецяк Я.В., Бурковський Б.М.- Трускавець, 2000.- 9 с.
- 16. Комплексне лікування супутньої патології на курорті Трускавець: Інформаційно-методичний лист /Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Бабич В.І., Партола С.В., Ніщета І.В.- Трускавець, 2001.- 13 с.
- 17. Методики вкорочених курсів інтенсивної реабілітації на курорті Трускавець. Програми цільової реабілітації / Лобода М.В., Колесник Є.О., Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Партола С.В., Нішета І.В., Медвєдєв А.М., Парій В.М., Розвадовський П.В., Масляний І.І., Флюнт І.С., Ковальська Н.В., Парахоняк Н.М., Зав'ялова О.Р., Смоленюк Т.Ф., Іващенко Л.В.- Труска-вець, 2001.- 52 с.
- 18. Стандарти лікування та медичного обслуговування в санаторно-курортних закладах ЗАТ "Трускавецькурорт" / Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Партола С.В., Ніщета І.В., Зав'ялова О.Р., Медведев А.М., Парій В.М., Парахоняк Н.М., Розвадовський П.В., Масляний І.І., Флюнт І.С., Ковальська Н.В., Модрицький Я.М., Комарницький І.Д.- Трускавець, 2003.- 117 с.
- 19. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти в реалізації лікувальних ефектів бальнеофакторів курорту Трускавець (клініко-експериментальне дослідження): Автореф. ... дис. докт. мед. наук / 14.01.33 курортологія і фізіотерапія / УкрНДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України.- Одеса, 2004.- 43 с.

Патенти

- 20. Пат. № 98010113 Україна МКІ Е 03В/06 Палієнко Г.Г., Лобода М.В., Колесник Е.О., Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Флюнт І.С. // Спосіб експлуатації родовищ мінеральних вод зі змінними властивостями після видобутку з надр.- 1998.- Бюл. № 6.
- 21. Пат. № 99116104 Україна МКІ А 61N1/20, А61В10/00. Возіанов С.О., Лобода М.В., Аксентійчук Б.І., Гела А.А., Фецяк А.В. // Спосіб видалення фрагментів креалітів із організму хворого сечокам'яною хворобою.- 1999.- Бюл. № 3.
- 22. Пат. № 98094885 Україна МКІ Е 03В3/00. Палієнко Г.Г., Возіанов С.О., Лобода М.В., Колесник Е.О., Клименко І.Т., Монченко В.М., Шувалова І.М., Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Жук І.С., Макогон П.М. // Спосіб споживання мінеральних вод, в тому числі із складом, що руйнується при аерації, нагріві та зберіганні поза природніми умовами.- 2000.- Бюл. № 4. Статті:
- 23. Попович І.Л., Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Ковбаснюк М.М., Білас В.Р. Активація органічними речовинами лікувальних вод типу "Нафтуся" систем захисту організму від чужерідних агентів // Мед. реаб., курортол., фізіотер.- 1996.- № 3 (7).- С. 30-36.
- 24. Аксентійчук Б.І., Попович І.Л., Ковбаснюк М.М. Моніторинг фізіологічної активності Трускавецького родовища ліку-вальної води "Нафтуся" // Вісник проблем медичної реабілітації і фізіотерапії.- 1996.- № 2-3.- С. 168-170.
- 25. Івасівка С.В., Попович І.Л., Аксентійчук Б.І., Білас В.Р., Ковальчук Г.Я. Суть лікувально-профілактичної дії води Нафтуся // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- 1,№2.- С. 7-20.
- Основи преформованих та природних методів лікування, що застосовуються в урології /Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Ломейко С.М., Партола С.В., Івасівка С.В. // Методичні рекомендації з санаторно–курортного лікування.- К., 1998.- С. 324 – 340.
- 27. Нові технології і системи "Джерело" забезпечення якісного природного складу мінеральних вод, їх оптимальної подачі, нагріву і дозованої видачі без руйнування цінних власти-востей, обладнання автоматичних бюветів / Палієнко Г.Г., Лобода М.В., Колесник Е.О., Аксентійчук Б.І., Балановський В.П., Бовкун Б.К., Івасівка С.В., Флюнт І.С. // 33rd World Congress of the International Society of Medical Hydrology and Climatology (4-11 October 1998, Karlovy Vary).- Praha, 1998.- P. 12-16.
- 28. Нові технології і системи "Джерело-Люкс" забезпечення якісного природного складу мінеральних вод, їх оптимальної подачі, нагріву і дозованої видачі без руйнування цінних компонентів. Автоматичні бювети мінеральних вод на курортах, в містах і промислових зонах / Возіанов О.Ф., Палієнко Г.Г., Лобода М.В., Колесник Е.О., Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Балановський В.П., Ковальська В.В., Жук І.С., Макогон П.М., Прийма Б.Г., Флюнт І.С. // Медична гідрологія та реабілітація.- 1999.- №1.- С. 61-63.
- 29. Переваги проведення екстракорпоральної ударнохвильової літотрипсії на курорті Трускавець та ранньої реабілітації хворих сечокам'яною хворобою / Возіанов С.О., Лобода М.В., Аксентійчук Б.І., Гела А.А., Фецяк Я.В. // У XXI століття з новітньою медициною: Перший українсько-польський семі-наріум урологів.- Львів, 2000.- С. 130–137.
- 30. Аксентійчук Б.І. Комплексне лікування пацієнтів з сечокам'яною хворобою методом екстракорпоральної літо-трипсії та мінеральною водою "Нафтуся" в умовах курорту Трускавець // Укр. мед. часопис.- 2000.- № 3 (17).- С. 73-77.
- 31. Волчко Я.І., Аксентійчук Б.І., Левицький А.Б. Медична реабілітація хворих хронічним простатитом зі статевою дисфункцією на курорті Трускавець // Укр. бальнеол. журн.- 2001.- № 1.- С. 23-27.
- 32. Аксентійчук Б.І. Варіанти ефектів бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець на рівень урикемії та параметри вегетативного гомеостазу // Вісник наукових досліджень.-2002.-№1(25).-С.47-49.
- 33. Аксентійчук Б.І. Взаємозв'язки змін вмісту сечової кислоти та фізичної працездатності під впливом бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець // Експерим. та клін. фізіол. і біохімія.-2002.-№2 (18).-С.115-121.
- 34. Аксентійчук Б.І. Визначення варіантів кардіотропних та урикемічних ефектів бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець у хворих на хронічну патологію органів травлення // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.-2002.-№2(30).- С.9-11.
- 35. Аксентійчук Б.І. Вплив бальнеотерапевтичного комплексу курорту "Трускавець" на рівень урикемії та параметри центральної гемодинаміки // Експерим. та клін. фізіол. і біохім.- 2002.- № 3 (19).- С. 34-39.
- 36. Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Попович І.Л. Динаміка параметрів обміну сечової кислоти, сечовини і креатиніну у щурів при курсовому вживанні біоактивної води Нафтуся // Експерим. та клін. фізіол. і біохімія.-2002.-№1(17).-С.27-32.
- 37. Аксентійчук Б.І. Типи чутливості Na,K-АТФази еритроцитів людини до рівня урикемії та деякі фактори, що їх детермінують// Медична хімія.- 2002.- 4, №4.- С. 56-60.
- 38. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти у впливі бальнеотерапії на курорті Трускавець на ліпопероксидацію та ліпідний спектр крові // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 4 (32).- С. 3-4.
- 39. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти у ефектах бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець на Т-ланку імунітету, природну кіллерну активність та антитіло-залежну цитотоксичність // Укр. мед. часопис.- 2002.- № 6 (32).- С. 117-121.
- 40. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти у імуномодулюючих ефектах бальнеотерапії на курорті Трускавець // Вестн. физиотер. и курортол.- 2002.- 8, № 4.- С. 6-8.
- 41. Аксентійчук Б.І. Вплив урикемії на контрактильність міокарду та можливості корекції бальнеотерапією в умовах курорту Трускавець // Укр. ревматол. журн.- 2002.- № 4.- С. 63-66.
- 42. Аксентійчук Б.І. Зв'язки між рівнем урикемії та параметрами Т- і кіллерної ланок імунітету у ліквідаторів аварії на ЧАЕС // Імунологія та алергологія.- 2003.- № 2.- С. 19-22.
- Аксентійчук Б.І. Зв'язки між урикемією та деякими параметрами психо-фізіологічного тестування у ліквідаторів аварії на ЧАЕС // Фізіол. журн.- 2003.- 49, № 1.- С. 94-99.
- 44. Попович Î.Л., Аксентійчук Б.І., Києнко В.М. Імунотропна дія бальнеочинників курорту Трускавець // Мед. гідрол. та реабілітація.- 2003.- № 1.- С. 4-12.
- Аксентійчук Б.І. Вплив стану адаптації організму на характер і силу зв'язків між рівнем урикемії та параметрами імунного статусу // Вісник наукових досліджень.- 2002.- № 4 (28).- С. 29-31.
- 46. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти у ефектах бальнеотерапії на курорті Трускавець на параметри гемостазу // Галицький лікар. вісник.- 2003.- 10, № 1.- С. 12-14.
- 47. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти у ефектах бальнеотерапії на курорті Трускавець та її вплив на фагоцитарну ланку імунітету та неспецифічний захист // Лікар. справа.- 2003.- № 2.- С. 64-67.
- Аксентійчук Б.І. Вплив стану адаптації на характер і силу зв'язків між рівнем урикемії та параметрами гемостазу і еритрону // Медична хімія.- 2003.- 5, № 1.- С.48-51
- 49. Аксентійчук Б.І. Варіанти бальнеоефектів на урикемію та атерогенність під впливом бальнеотерапії в умовах курорту Трускавець // Укр. ревматол. журн. 2003.- № 1 (11).- С. 42-44.
- 50. Аксентійчук Б.І. Типи обміну сечової кислоти та варіанти урикозотропних ефектів бальнеотрапії на курорті Трускавець // Мед. гідрол. та реабілітація. 2003. № 1. С. 26-40.
- 51. Аксентійчук Б.І. Варіанти сумісних змін рівнів уратемії і кальційемії в результаті курсу бальнеотерапії на курорті Трускавець // Галицький лікар. вісник.- 2003.- 10, № 3.- С. 9-11.
- 52. Аксентійчук Б.І. Кондиціонування фазою калькульозного післонефриту спряження рівня урикемії з параметрами контактних захисних систем та еритрону // Укр. мед. часопис.- 2003.- № 3 (35).- С. 132-134.
- 53. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти у впливі стандартного бальнеотерапевтичного комплексу курорту Трускавець на стан адаптації // Мед. гідрол. та реабілітація. 2003. № 1. С. 56-63.
- 54. Аксентійчук Б.І., Попович І.Л., Києнко В.М. Роль сечової кислоти у ефектах бальнеотерапії на курорті Трускавець на фагоцитарну ланку імунітету та неспецифічний захист // Мед. гідрол. та реабілітація.- 2003.- № 2. С. 26-34.

55. Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Попович І.Л. Роль сечової кислоти у атрибутивних ефектах біоактивної води нафтуся у щурів // Мед. гідрол. та реабілітація.- 2003.- № 2. С. 87-90.

Тези доповідей:

- 56. Совершенствование методики питьевого лечения больных мочекислым нефролитиазом слабоминерализованными водами типа «Нафтуся» / Скоробогатов М.О., Партола С.В., Аксентийчук Б.И., Гнатык А.П., Бранець Г.И. Актуальные вопрсы дальнейшего совершенствования диагностики и лечения больных на курорте: Тез. докл.- Харьков, 1987.- С. 107 108.
- 57. Санаторно-курортное лечение больных хроническим простатитом на курорте Трускавец / Волчко Я.И., Аксентийчук Б.И., Левицкий А.Б., Бульба В.Г.: Тез. респ. науч-практ. конф.- Друскининкай, 1987.- С.
- Волчко Я.И., Аксентийчук Б.И., Левицкий А.Б. Оптимизация курортного лечения больных хроническим простатитом // Тез. научпракт. конф. (Берминводы, 1987 г.).- Харьков, 1987.- С.
- Иммунологические аспекты диагностики и лечения хро-нического пиелонефрита в курортных условиях / Райнигер О.С., Аксентийчук Б.И., Прийма Б.Г, Прасолова Н.К., Роик Г.И. // Санаторно-курортное лечение больных заболеваниями почек и мочевыводящих путейтез. докл. Всесоюзн. науч.-практ. конф.- Трускавец, 1988.- С. 62 – 63.
- 60. Скоробогатов М.А., Аксентийчук Б.И., Бранец Г.И., Гнатык А.П., Партола С.В. Оптимизация санаторно-курортного лечения больных мочекислым нефролитиазом // Санаторно-курортное лечение больных заболеваниями почек и мочевыводящих путей.- тез. докл. Всесоюзн. науч.-практ. конф.- Трускавец, 1988.- С. 85-86.
- 61. Скоробогатов М.А., Аксентийчук Б.И., Партола С.В. Роль питьевых курортов в лечении и реабилитации больных мочекаменной болезнью на современном этапе // Матер. IV Всесоюзного съезда урологов (10-12 окт. 1990 г.).- М., 1990.- С. 96-97.
- 62. Волчко Я.І., Аксентійчук Б.І., Левицький А.Б., Медведєв А.М. Досвід лікування хворих хронічним простатитом на курорті Трускавець. // Лечение и реабилитация больных на бальнеологических курортах.- Тез. докл. науч.- практ. конф. (июль, 1994 г.).- Трускавец, 1994.- С.
- 63. Райнигер О.С., Аксентийчук Б.И., Мандзюк Б.Н., Алексеев А.И. Лечение хронического пиелонефрита в условиях бальнеологического курорта под иммунологическим контролем // Лечение и реабилитация больных на бальнеологических курортах.- Тез. докл. науч.практ. конф. (июль, 1994 г.).- Трускавец, 1994.- С. 78-79.
- 64. Гела А.А., Малицький Б.А., Одрехівський М.В., Соловйов В.П., Аксентійчук Б.І. Трускавець шляхом до курортополісу // Нові підходи до організації і проведення лікування, реабілітації та рекреації кадрів в умовах курорту: Матер. конф.- Трускавець, 1995.- С. 3-9.
- 65. Волчко Я.І., Аксентійчук Б.І., Левицький А.Б., Медведєв А.М. Ректальна озокеритотерапія хронічного простатиту у хворих з патологією органів травлення і сечовиділення // Актуальні питання реабілітації хворих в санаторно-курортних устано-вах: Тези наук.-практ. конф.- Немирів, 1995.- С.
- 66. Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І. Роль та походження гідрофільних і гідрофобних сполук вод типу Нафтуся // Современное состояние природных ресурсов, проблемы их охраны, эксплуатации и рационального использования в новых экономических условиях: Тез. докл. междунар. н.-пр. конф.- Одесса, 1995.- С. 9-10.
- 67. Попович І.Л., Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Ковбаснюк М.М. Нове трактування давно відомих ефектів лікувальної води "Нафтуся" // Тези доп. н.-практ. конф., присв. 55-річчю Трускавецького військового санаторію.- Трускавець, 1996.- С. 58-61.
- 68. Мониторинг физиологической активности воды "Нафтуся" Трускавецкого источника /Аксентийчук Б.И., Ивасивка С.В., Попович И.Л., Ковбаснюк М.Н., Бубняк А.Б.// Актуальные вопросы курортологии: Сб. научн. работ, посв. 10-летию баз. сан. "Приморье".- Евпатория, 1996.- С. 46-48.
- 69. Попович И.Л., Ивасивка С.В., Аксентийчук Б.И., Ковбаснюк М.Н. Активация процессов выделения лечебными водами типа нафтуся как проявление защитной реакции организма на ксенобиотики // Патофизиология органов и систем. Типовые патологические процессы (экспериментальные и клинические аспекты): Тез. докл. І Российского Конгресса по патофизиологии (Москва, 17-19 октября 1996 г.).- М.: РГМУ, 1996.- С. 129.
- 70. Аксентійчук Б.І., Івасівка С.В., Бубняк А.Б. Походження фенолів у воді Нафтуся // Тези доп. н.-практ. конф., присв. 55-річчю Трускавецького військового санаторію.- Трускавець, 1996.- С. 4-5.
- 71. Досвід комплексного лікування уратокам'яної хвороби в умовах бальнеологічного курорту Трускавець / Скоробогатов М.О., Шимонко І.Т., Аксентийчук Б.І., Гнатик А.П., Бранець Г.І. // Праці VIII пленуму асоціації урологів України (Трускавець, 18-20 травня 1998 р.).- К., 1998.- 163-164.
- 72. Нові технології і системи "Джерело" забезпечення якісного природного складу мінеральних вод, їх оптимальної подачі, нагріву і дозованої видачі без руйнування цінних вла-стивостей, обладнання автоматичних бюветів / Палієнко Г.Г., Лобода М.В., Колесник Е.О., Аксентійчук Б.І., Балановський В.П., Бовкун Б.К., Івасівка С.В., Флюнт І.С. // 33rd World Congress of the International Society of Medical Hydrology and Climatology (4-11 October 1998, Karlovy Vary).- Praha, 1998.- P. 12-16.
- 73. Глауконіт альтернативний пелоїд для комплексної курортної терапії / Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Стеценко Г.І., Сабат Р.В., Жук І.С., Модрицький Я.М. // Природні лікувальні ресурси: склад та властивості, механізми дії, питання охорони розробки та раціонального використання: Матер. міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 50-річчю Трускавецької ГГРЕС та ГП "Укргеокаптажмінвод".- Трускавець, 1999.- С. 82-83
- 74. Івасівка С.В., Попович І.Л., Аксентійчук Б.І., Флюнт І.С. Бальнеосанація нова сфера діяльності курорту Трускавець // Міжнародний конгрес "Проблеми інформатизації рекреаційної та туристичної діяльності в Україні: Перспективи культурного та економічного розвитку" (Трускавець, 23-28 травня 2000 р.).- Львів: Державний НДІ інформаційної інфраструктури, 2000.- С. 15-16.
- 75. Аксентійчук Б.І., Парахоняк Н.М., Кретчак Р.І., Соломчак Б.В. Диференційоване застосування лікувальних комплексів у хворих сечокам'яною хворобою після ектракорпоральної ударно-хвильової літотрипсії: Актуальні проблеми застосування мінеральних вод у медичній практиці (Мат. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Трускавець-Моршин, 23-25 жовтня 2001 р.).- Т.2 // Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2001.- №3 (дод.).- С. 4-5.
- 76. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти у механізмах лікувально-профілактичної дії бальнеочинників курорту Трускавець // Матер. ІІ конф. Асоціації учених м. Трускавця (18 жовтня 2002 р.).- Трускавець, 2002.- С. 10-15.
- 77. Правильное питьевое лечение резерв эффективного оздоровления людей и загрузки здравниц стран черно-морского, средиземноморского и балтийского побережий, на курортах, в городах, промышленных и "чернобыльских" зонах / Палиенко В.Г., Возианов А.Ф., Лобода М.В., Колесник Э.А., Гдычинский Б.П., Фисенко Л.И., Аксентийчук Б.И., Бабов К.Д., Тондий Л.Д., Ивасивка С.В., Клименко И.Т., Ковальская В.В., Никипелова Е.Н., Шувалова И.Н. // ІІ національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів "Курортні природні ресурси та фізичні чинники в медичній реабілітації" (Слов'янськ, 12-13 листопада 2002 р.).- Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 3 (дод.).- С. 60-63.
- 78. Вплив курортних факторів Трускавця на показники імунного статусу хворих після радикального лікування онкопатології / Івасівка С.В., Аксентійчук Б.І., Білас В.Р., Флюнт І.С., Ходак О.Л. // ІІ національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів "Курортні природні ресурси та фізичні чинники в медичній реабілітації" (Слов'янськ, 12-13 листопада 2002 р.): Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 3 (дод.).- С. 86-87.
- 79. Аксентійчук Б.І. Роль сечової кислоти у механізмах лікувально-профілактичної дії бальнеочинників курорту Трускавець // ІІ національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів "Курортні природні ресурси та фізичні чинники в медичній реабілітації" (Слов'янськ, 12-13 листопада 2002 р.): Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 3 (дод.).- С. 165-168.

- 80. Лікування хворих на хронічний пієлонефрит під контролем імунологічних показників в умовах курорту Трускавець / Аксентійчук Б.І., Райнігер О.С., Мінько Т.Ф., Макуцький Т.О., Мишко Г.В., Партола С.В., Ковальська М.В. // ІІ національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів "Курортні природні ресурси та фізичні чинники в медичній реабілітації" (Слов'янськ, 12-13 листопада 2002 р.): Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 3 (дод.).- С. 168-170.
- 81. Партола С.В., Аксентійчук Б.І., Яцюк В.М., Бранець Г.І. Оптимізація комплексного санаторно-курорного лікування уратокам'яної хвороби в умовах бальнеологічного курорту Трускавець // ІІ національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів "Курортні природні ресурси та фізичні чинники в медичній реабілітації" (Слов'янськ, 12-13 листопада 2002 р.).- Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 3 (дод.).- С. 178-180.
- 82. До питання лікування хворих на ранніх стадіях ХНН в умовах бальнеологічного курорту / Аксентійчук Б.І., Райнігер О.С., Бедевельська І.М., Ковальська Н.В., Мишко Г.Б., Шип В.П. // ІІ національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів "Курортні природні ресурси та фізичні чинники в медичній реабілітації" (Слов'янськ, 12-13 листопада 2002 р.).- Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 3 (дод.).- С. 329-330.
- 83. Кретчак Р.І., Фецяк Я.В., Аксентійчук Б.І., Парахоняк Н.М. Етапне лікування коралоподібного нефролітіазу на курорті Трускавець // ІІ національний конгрес фізіотерапевтів та курортологів "Курортні природні ресурси та фізичні чинники в медичній реабілітації" (Слов'янськ, 12-13 листопада 2002 р.).- Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2002.- № 3 (дод.).- С. 331-332.
- 84. Наш 5-річний досвід використання амбулаторної екстра-корпоральної літотрипсії та метафілактики сечового літо-генезу лікувальною водою "Нафтуся" при санаторно-курортному лікуванні в Трускавці / Аксентійчук Б.І., Фецяк Я.В., Прийма О.Б., Кретчак Р.І. // Актуальні питання урології: Наук.-практ. конф.- Чернівці, 2003.- С. 40–42.
- 85. Qut patient ESWL on the Truskavets Spa Resort in Patient With Urinari Stones. Axentiychuk B.I., Fetzyak I.V., Prima O.B. Advances in clinical and experimental medicine. Poland, Wroclaw, 2003, sate 93.
- 86. To Questions of diagnostics and Treatment of patients at the Early Stages of CK I at the Balneologikal resorts. Rainiger O.S., Axentiychuk B.I., Hlopetskyi V. P., Klimyuk V. I., Krayevyi V.O., Levitskyi A.B. Advances in clinical and experimental medicine. Poland, Wroclaw, 2003, sate 98
- 87. Аксентійчук Б.І. Варіанти бальнеоефектів лікувального комплексу курорту Трускавець на урикемію та коефіцієнт атерогенності // Наук.-практ. конф. з міжнар. участю "Лікувальні фізичні чинники та здоров'я людини (Одеса, 28-29 травня 2003 р.).- Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2003.- № 2 (дод.).- С. 254-255.
- 88. Правилье питне лікування резерв ефективного оздоровленя народу і завантаження лікувально-оздоровчих закладів України, Європи і світу з допомогою технологій і систем "Джерело-Люкс" / Палієнко Г.Г., Лобода М.В., Колесник Е.О., Омецинський Б.Ф., Бабов К.Д., Гдичинський Б.П., Фісенко Л.І., Аксентійчук Б.І., Гольденберг Н.Я., Тондій Л.Д., Івасівка С.В., Нікіпєлова О.М, Клименко І.Т., Шувалова І.М. // Наук.-практ. конф. з міжнар. участю "Лікувальні фізичні чинники та здоров'я людини (Одеса, 28-29 травня 2003 р.).- Мед. реабіл., курортол., фізіотер.- 2003.- № 2 (дод.).- С. 340-341.

Асоція учених м. Трускавця

Дирекція Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України

Дирекція УкрНДІ медичної реабілітації та курортології МОЗ України

Рада директорів ЗАТ ЛОЗ "Трускавецькурорт"